

předpisy pro jednotlivé části řízení předepsané (§§ 521—525, § 503 tr. z. důch.).

3. Setkají-li se přestupky menšího druhu proti téže osobě s přestupky jinými, jichž nelze považovati za menší, tu třeba předsejít i v příčině těchto menších přestupků dle předpisů řádného řízení a nikoli zkráceného; z toho ale nesmí se dovozovati, že by vyhledávání, jež již v jednotlivých menších trestních případech předsevzata byla dle stručného řízení, jakmile se objeví jich souvislost s jinými přestupky poplatkovými, musela se znovu konati dle řízení řádného (§ 504 tr. z. důch.).

4. Setká-li se větší počet přestupků menšího druhu proti jedné a téže osobě, jež byly objeveny týmiž nebo různými jednáními z moci úřední, třeba šetřiti řízení, jež je předepsáno pro menší přestupky (§ 505 tr. z. důch.).

5. Koná-li se proti jednomu obviněnému řízení pro dva nebo více přestupků důchodkových, má se rozhodnutí ve příčině všech na soud podaných, ale nerozhodnutých přestupků společně vyřknouti (§ 803 tr. z. důch.).

6. Není ale žádoucno, když někomu přísluší ručení za dva nebo více přestupků, jednati o všech těchto přestupcích zároveň; řízení tu může se díti o každém přestupku odděleně.

7. Také v tom případě, když někdo ručí za jeden nebo více přestupků důchodkových dle § 137 tr. z. důch. (ručení spoluvinníka a účastníka, pokud jich spoluvina a účastenství nejsou podrobeny zákonnému trestu) pro spoluvinu neb účastenství a zároveň ručí za jiné přestupky z jiných důvodů vzniklé, tu jednání strany ručení z přestupků ze spoluviny a účastenství může se vésti odděleně od jednání pro přestupky vzniklé z jiného právního důvodu (§ 784 tr. z. důch.).

Species facti.

Species facti jest písemné sepsání informace advokátem, přejímá-li právní záležitost.

I. Obsah a rozsah species facti.

Všeobecný soudní řád (josefinský) má, co se týče sepsání *species facti*, v hlavě 38. (§§ 412—414), jež »o advokátech« jedná, obsáhle předpisy.

1. *Species facti* sepsaná se žalobcem. § 412 poukazuje advokátu, co má sepisuje *species facti*, vyhledati a vypátrati, je-li strana hledající právo žalobkyní. Jestliž advokátu za povinnost uloženo, aby nejprve uvážil, je-li ta právní záležitost spravedlivá a slušná a tudíž k zastupování způsobilá, neboť první povinností advokáta jest, aby poctivostí a čestností hájil čest a důstojnost svého stavu; převzal-li by nespravedlivou věc, o níž jest úplna přesvědčen, porušil by tím povinnosti svého stavu způsobem nejhorším, a to tím spíše, ježto není povinen, aby převzal každé zastupování (§ 10 adv. ř.). Převezme-li advokát zastupování žaloby, musí při sepisování *species facti* zjistiti plný nárok svého klienta jak ve věci hlavní, tak i co do vedlejšího příslušenství; jest mu dále k tomu hleděti, může-li strana podati důkazy podle soudního řádu.

2. Žádá-li žalovaný o zastoupení advokátem, má tento důkladně žalobu zkoumati, všechny námitky, které přísluší žalovanému, jakož okolnosti, o něž se opírají, uvážiti, průvody a pomůcky, které mají odůvodniti námitky, přesně prohlédnouti. § 413 nevytýká sice zásady, že

advokát též, zastupuje žalovaného, má vyšetřovati, jsou-li jeho námitky spravedlivy a slušny, avšak to vyplývá již z podstaty zastupování vůbec a obzvláště z citovaných ustanovení advokátního řádu, který advokátu ukládá povinnost, aby každý svévolný spor právní od sebe odmítl.

II. Zvláštní právní následky spojeny jsou s řádně sepsanou species facti: chrání nejprve advokáta před zodpovědností, ježto jí může prokázati, že strana mu v té neb oné okolnosti nebo o nabízení důkazů dala určitou informaci, čímž může v případě, že by strana advokátu činila výčitku pro špatné zastupování, tuto výčitku seslabiti. Sepsati species facti ve způsobě zákonem předepsané jest však již proto nezbytno, že ona jest ve případě úmrtí strany podkladem přísahy, již bylo straně složiti. Dv. dekr. ze dne 5. března 1795 č. 222 sb. z. s. ustanovuje, že nabídnutí přísahy v podání učiněné má zákonný účinek přísahy u soudu nabídnuté v té případnosti, může-li prokázati advokát, že přejímaje zastupování přesně šetřil §§ 412, 413 a 414 všeob. s. ř., t. j. dá-li species facti uložení neb přijetí přísahy obsahující stranou podepsati. Jest tedy nezbytno, by každá species facti přesně a určitě obsahovala okolnosti, které nabízí se strana odpřisáhnouti, ale tolikéž i ony okolnosti, o kterých strana prohlašuje, že od odpůrce uloženou přísahu této vrátí.

III. Ustanovení všeobecného řádu soudního, že jest povinen advokát, aby species facti soudci pokaždé na požádání okázal, jest zrušeno § 9 adv. ř. závěrečnou větou.

Nový soudní řád jde ještě dále; řešit s konečnou platností otázku, má-li vůbec advokát povinnost, aby species facti utajoval. § 321 odst. 4 civ. ř. s. ustanovuje, že advokát jako svědek jsa slyšen, smí o tom, co mu bylo v jeho vlastnosti jako advokátu od jeho strany svěřeno, výpověď odepřít, předpis to, jenž v plné jest shodě s § 152 odst. 2 tr. ř.

Specifikace.

I. Pojem.

Specifikace jest způsob nabytí vlastnictví, jenž záleží v tom, že někdo třetí — nevlastník — spracuje věc tak, že z ní vznikne nová věc. K tomuto novému předmětu, jenž liší se od původního, nabývá ten, kdo jej spracoval, z pravidla úplného a neobmezeného vlastnictví. Justinianské právo činí v té příčině rozdíl, zda-li nový nevlastníkem zhotovený výrobek lze v předešlou způsobu uvést, čili nic. V prvním případě zůstane vlastník látky také vlastníkem výrobku (sabinianský princip); ve druhém případě, je-li tedy spracovaná látka takovou, že ji nelze proměnití resp. uvést v původní formu, stane co specifikanť vlastníkem věci jím zhotovené (prokulianský princip). Leč zde připojuje se podmínka, že jednal bona fide, že vůbec nevěděl, že spracoval cizí material. Posléze jest ještě třetí eventualita možná: nová věc byla netoliko z cizí látky, nýbrž z části i z vlastní látky zhotovena; v tomto případě nesejde již na momentu uvedení v předešlý stav zhola nic, t. j. spracovatel stává se pak vždy vlastníkem nové věci. Též v této případnosti vyhledává se bezelstnost (bona fides) (viz Czyhlarz str. 97). Z moderních kodifikací neutkvěl žádný zákonník na stanovisku justiniánského práva. Podle pruského a saského práva nastane nabytí vlastnictví specifikací nehledě k tomu, lze-li věc uvést v předešlou podobu. Rakouské právo odchyluje se rovněž ve mnohých podstatných bodech od římského práva.